
Kubbealtı Gençlerinden MERHABA

Kubbealtı Akademi Mecmuası'nın ücretsiz ekidir

Yayına Hazırlayanlar:

İpek DAĞLIOĞLU

Gölnar MIZRAK

Kapak Tasarım:

Havva Tûba ATİLLA

Kitap Tasarımı:

Kubbealtı

Basım:

Özal Matbaası

Yazışma Adresi :

Kubbealtı Akademisi
Kültür ve San'at Vakfı
Köprülü Mehmed Paşa Medresesi
Peykhâne Sokağı No:3
Çemberlitaş – İSTANBUL
Tel: 0 212 516 23 56
Faks: 0 212 638 02 72

www.kubbealti.org.tr
kubbealtibilgi@gmail.com

İÇİNDEKİLER

KUBBEALTI GENÇLERİNDEN MERHABA -----	3	ÇOCUK DÜNYÂSINDA KALAN DOSTLUKLAR Ümit Gülbüz Ceylan -----	28
SÂMİHA AYVERDİ'DEN -----	4	İHTİYAR KÖPEK Bekir TUNCER -----	30
SÂMİHA AYVERDİ KİTAPLARINI OKUMA YARIŞMASI AÇILIŞ KONUŞMASI Berat ŞENYERLİ -----	5	ANDADIR RÂZ-I ÂDEM SIRR-I VÜCUT Nesibe YAZGAN -----	34
ÇOK UZAKLARDAN BİR MERHABA Yunus Cem YILMAZ -----	12	ŞİMDİKİ ZAMAN ÇOCUKLARI Ali ÖNER -----	36
SÂMİHA AYVERDİ'NİN DİLE GELEN TAŞ ESERİNDE ŞAHİS İSİMLERİ Serpil AKGÜL -----	14	ŞİMALİN BİR BAŞKA KIZI: FİNLANDİYA Nil Deniz ÇİDANLI -----	38
NEF'Î'NİN SİHÂM-I KAZÂ'SI VE OSMANLI'NIN BİR DEVRİNE BAKIŞ Bünyamin TAN -----	18	SIRR-I HÂL Yavuz CELEP -----	42
		SÂMİHA AYVERDİ MAKÂLE YARIŞMASI -----	43
		FİLMCİNİN ÖDÜLLÜ TESTİ Melik UYAR -----	47

KUBBEALTI GENÇLERİNDEN MERHABA

Sevgili Merhaba Okuyucuları,

Bu sayımızda da sizlerle birlikte olduğumuz için sevinçliyiz. Artık Merhaba âilesi genişledi. Ankara'dan hukukçu kardeşimiz Ali Öner, Finlandiya'dan Nil Deniz Çıdanlı, Şırnak'tan Yunus Cem Yılmaz bize katıldı. Değerli kardeşimiz Bünyamin Tan da vatanî görevini yaparken bile bir yandan bize yazı gönderiyor.

Geçtiğimiz aylarda İstanbul çapında düzenlenen Sâmiha Ayverdi Kitaplarını Okuma Yarışması ise hâlâ gündemimizde. Çünkü lise öğrencilerinin Sâmiha Ayverdi'yi bu kadar iyi anlayabileceğini düşünememiştik. Sizin de fikriniz olsun diye bu yarışmacıların İbrahim Efendi Konağı ve Yolcu Nereye Gidiyorsun eserleri hakkında yazdıkları yazılardan birkaç satırı dergimize ekledik. Bir de ödül töreninde çok güzel bir konuşma yapan Sâmiha Ayverdi Anadolu Lisesi öğrencisi Berat Şenyerli'nin konuşma metnini yayınlıyoruz. Zevkle okuyacağınıza eminiz. Bu kadar yarışma demişken Türk Kadınları Kültür Derneği Genel Merkezi'nin düzenlediği makâle yarışmasından bahsetmemek olmaz. Yarışmaya katılım şartlarını yine dergimizde bulabilirsiniz.

Sizlere filmcimiz Melik Uyar'dan bu sayımız için yine küçük bir ödüllü test sunuyoruz. Bakalım Yeşilçam filmlerinin repliklerini ne kadar hatırlıyorsunuz?

Son olarak Temmuz ayına denk gelen Ramazan ayının da vatanımıza ve milletimize hayırlar getirmesini temennî ediyoruz.

Hep güzel haberlerle görüşmek üzere...

Merhaba Yayın Kurulu

SÂMIHA AYVERDİ'DEN

Bir memleket herhangi bir muhârebede toprak kaybeder. Fakat ya bir hücumla ya da sulh masasında bu kaybını geri alabilir. Ammâ almadığı, alamadığı da çok görülen hâdiselerdendir. Ne ki toprak kaybı, o milletin kaybolması demek değildir. Lâkin dilini kaybeden bir millet için artık yaşama ve devam beklemek abestir. Nitekim, yarım asır evveline kadar, hudutları üç kıt'aya yayılmış bir imparatorluğumuz vardı. Kaybettik, fakat Türk milleti gene ayaktadır. Ancak dilinin düştüğü anarşi ve yıkıntı, bugünkü hâli üzere bırakılacak olursa, vatan sathı üstünde târihi ile, iftiharları ile, hattâ cedleri, hattâ ana-babaları ile alâkasını kesmiş soysuz, şaşkın ve millî gerçeklere gözleri kapalı olarak yetişmekte olan nesilleri bir daha kazanmak ve akı karadan ayırt ettirmek mümkün olmayacaktır...¹

Bugün İngiliz milletine Shakespeare'i, İngiliz edebiyat ve târihinden silmek şartıyla Hindistan'ı tekrar kazanmayı teklif etseler, hiçbir İngiliz vatandaşı, milletlerinin gurûru olan büyük şâirlerini fedâ edip, yeri-ne altın kaynağı olan Hindistan'ı istemez. Hâlbuki biz, evlâtlarımızı, değil Fuzûlî'yi, Nedîm'i, Bâkî'yi, hattâ Yahyâ Kemal'i ve hattâ Atatürk'ü dahi anlamayacak kısır, çorak ve kıraç bir dil sath-ı mâiline iterek her gün biraz daha uçuruma doğru kaydırarak ve kaydırıyoruz.

---

¹ O da Bana Kalsın. Sayfa. 90

SÂMIHA AYVERDİ KİTAPLARINI OKUMA YARIŞMASI AÇILIŞ KONUŞMASI

Berat Şenyerli¹

beratsenyerli@hotmail.com

İstanbul'un dört bir yanından okulumuza gelen "Sâmiha Ayverdi kitaplarını okuma yarışması" ve "Kitaplar Dile Geldi" organizasyonlarında dereceye giren kıymetli kardeşlerim,

Hanımfendiler... Beyefendiler...

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Dereceye giren kardeşlerimi kutluyorum.

Türk edebiyâtına damgasını vurmuş, halen kitapları ve kitaplarının misyonu taptâze olan, binlerce yıllık kadim medeniyetimizin zenginliklerinin tanıtılması, bu kadim kültürün anlaşılması için birçok eser kaleme almış ve bu davaya gönül vermiş bir mütefekkir isim...

Târihsiz, dilsiz, kültürsüz yani bilinçsiz bir toplum için çalışanlara tek başına savaş açmış bir fikir üstâdı...

Şanlı târimizi, dilimizi, zengin kültürümüzü, kadim medeniyetimizi en ince ayrıntılarıyla öğrenebileceğimiz bir kaynak...

İstanbul'u dinlemeyi, onda kendini bulmayı, buldukça demlenmeyi isteyenlerin ilk durağı...

İstanbul'un birçok bilinmeyenini birçok sırrını bizlere açan sırdaşımız...

Maddecilik taassubu içinde sıkışıp kalmış insanı mânâdan haberdâr eden bir rehber şahsiyet...

Nesilleri kalemiyle besleyen bir vatan annesi...

Büyük İstanbul medeniyetinin sırlı şarkısını ondan dinledik.

¹ Sâmiha Ayverdi Anadolu Lisesi öğrencisi

Şehzâdebaşı'ından Kadıköy'e, Aksaray'dan Çamlıca'ya, Boğaz'dan Beyazıt'a giderken büyük bir milletin binlerce yıl damıtarak meydana getirdiği eşsiz birikimi tanımaya ve anlamaya çalıştık.

Mahyacılığın 300 yıllık mâzîsini ondan okuduk mesela...

Kahvenin dibekte dövüleni mi değirmende çekileni mi daha makbul onun cümlelerinden dinledik.

Sultan 2. Murad'ın, bir Orta Asya ananesi olan kıssahânlık geleneğini, sarayında nasıl canlı tuttuğunu onun cümleleri arasındaki anekdotlardan öğrendik.

“Meddahlık” geleneğini ve bu geleneğin işleyişini onun eserlerinde okuduk. Günümüz meddahlarının dikkat etmediği veya edemediği ya da başaramadığı ilginç bir anekdotla karşılaştık.

Bâzı zamanlar eski İstanbul'un seslerini işittik. Pirinç taslarını şıkırdatıp “Sebil, sebil !” diye bağırarak su dağıtan sebilcilerin nidâları doldurdu kulaklarımızı...

Lonca teşkilâtının, bu köklü içtimâi kurumun, evrensel ticâret mesajını duyduk bir başka demde :

“Sabûr ol, hâmul ol (çok tahammül eden), mütevekkil ol, haram yeme, haram içme, el ve eteğini temiz tut, gördüğün iyiliği unutma, sana fenâlık edeni affet, yürü, Allah destgîrin ola... ”

Mahalleden medeniyete açılan o kutlu yolculuğu onunla beraber yaptık.

Her sahada olduğu gibi insan ahlâkında da zirveler yetiştirmiş olan Osmanlıların “İnsandan korkan insanı aldatabilir, fakat Allah'tan korkanın onu aldatmaya kalkışmasına imkân yoktur.” Anlayışını bizlere o öğütledi.

Yunus Emre'nin

Dervişlik dedikleri hırka ile taç değil

Gönlün derviş eyleyen hırkaya muhtaç değil

Mısırâlarında söylediği hakîkati onun eserlerinde gördük.

Tasavvufun özünün, insanın kendi özünü bulmak için çaba sarfetmesi olduğunu bizlere o fısıldadı:

“Artık yirminci asrın insanı, kendisini yalnız et, kemik ve kandan ibaret bir mahlûk olarak görmek, onun için de sâdece etine ve kemiğine hizmet eylemek dalâleti içindedir. Bu yüzden de bizzat hâmil olduğu gerçekleri arayıp sormaz ve hattâ seçemez olmuştur. Netîce îtibâriyle kendi kendisine yabancı hattâ düşman kesilen bu insan, sevgiyi unutmuş, îmandan ve ihlâstan habersiz kalmış, sonunda da üstüne çöken egoizme teslim olarak onun emrinde dünyâyâ meydan okuyan bir dev haline gelmiştir” Diyordu. İlmin mânevî yüzünü de görmemiz gerektiğini bize anlattı, onun için Kur’ân-ı Kerîm “oku” âyeti ile başlamıştır, diyerek bizleri “oku yâni kendi kitabını oku” hitâbı ile karşı karşıya getirdi.

“Nedir bizim kendi kitabımız? Şuur ve şuur altında gizli olan ve ayıklanıp temizlemesi gereken gayri insani sıfatlarla beraber insânî ve ilâhî vasıfların heyet-i mecmuasıdır.

Yalandan mı hoşlanıyoruz? Riyâkâr mıyız? İstihzâ ve gurûra mı müptelâyız? Bunları ezip yerlerine iyilikler ve güzelliklerin gelişmesine meydan vermek, işte mânevî disiplin ve ruh terbiyesi dediğimiz operasyon budur.”

Derken, o, bizi nefsimizle yüzleştirdi ve “Ben güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim” diyen Ulu Peygamber’in mesajının özünü bize yeniden hatırlattı.

“Şu halde mühim olan, maddî ilimle mânevî ilmi at başı yürütmek, dimağ terbiyesiyle berâber ruh inzibat ve olgunluğunu temin eylemektir ki insan denen mahlûk kendine olduğu kadar cemiyete de yararlı olabilsin.”

Bu cümlelerden anladık ki insanın sâdece kendi îmânını kurtarması yetmez, insanlık niteliğini kazanarak topluma da faydalı olması lâzımdır.

“İslâm’da tasavvuf, sâdece kuru bir nazariye değil, bir aksiyon, bir yaşama ve hayat tarzı idi. Ancak İslâm tasavvufu idi ki, hayâtın bütünüyle alâkalı bir dünya görüşünü, bir ahlâk sistemini hayatın ta kendisi yapıyor, Allah sevgisi ile insanlık aşkını birbirine kenetleyerek aksiyon haline sokuyordu”

Belki de aksiyon insanı olmamız gerektiğini bu ifâdeyle iliklerimize kadar hissetmiştik.

İşte kalelerin sarsıldığı zamanlarda, toplumun mayasının bozulmaya teşebbüs ettiği dönemlerde, bu akışı tersi yöne çevirmek için başvurmamız gereken, kurtuluş reçetemizi de ifâde eden cümle:

“Türk harsının diri diri gömüldüğü sandukayı açmak ve ölüme mahkûm edilmiş irfan hayâtımıza Yûnuslar’ın felsefesiyle yeniden can verip ayağa kaldırmak, bir vatan ve îman borcudur”

Evet, o 20.yüzyılın büyük mütefekkeri, büyük mutasavvıf, kutlu insan Sâmiha Ayverdi...

Ne mutlu bana ki Sâmiha Ayverdi Anadolu Lisesi’nin bir öğrencisi olarak onun zengin medeniyet tasvirleriyle bu genç yaşımda tanıştım ve onlarla haşır neşir olma şansına eriştim.

Gençliğin dinamizmini, var olan kültür ve medeniyet birikimi ile tanışarak bulacağı inancı içersindeyim. Târîhi okuyup, kadim medeniyetimizin ve kültürümüzün zenginliklerini temâşâ etmek kökü mâzîde gözü atide olan bir nesil olarak yetişmek azmi ve kararlığı içersindeyiz. Bu idealde Sâmiha Annemizin açtığı yolların bize büyük kolaylıklar sağlayacağını biliyor ve çizdiği o medeniyet tasvîrinin dâimâ bizlere motivasyon kaynağı olacağına inanıyorum.

Umuyorum ki, okulumuzda düzenlenen bu kültür şöenleri katılımcılarda derin, tesirli bir “Sâmiha Ayverdi etkisi” bırakmıştır.

Vefâtının 20. yılında Sâmiha Annemizi hürmet ve Fâtihalarla yâd ediyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle hepimizi saygıyla selamlıyor, teşekkürlerimi sunuyorum.

12.05.2013